

Miljörapport 2022

TEXTDEL

Östhammars reningsverk
Östhammar Vatten AB

Innehållsförteckning

1	Verksamhetsbeskrivning	3
1.1	Verksamhetsområde	3
1.2	Industrier och andra anslutna verksamheter:	3
1.3	Dimensionering	3
1.4	Avloppsbehandling.....	3
1.5	Slambehandling	4
1.6	Kemikaliehantering	4
1.7	Ledningsnät och pumpstationer	5
1.8	Driftövervakning	5
1.9	Påverkan på miljön och människors hälsa	6
1.9.1	Utsläpp till vatten	6
1.9.2	Utsläpp till luft	6
1.9.3	Buller.....	6
1.9.4	Kemikalier.....	6
1.9.5	Energi- och bränsleförbrukning	6
1.9.6	Avfall och restprodukter.....	6
1.9.7	Transporter	6
2	Tillstånd.....	7
3	Anmälningsärenden beslutade under året.....	7
4	Andra gällande beslut.....	7
5	Tillsynsmyndighet.....	7
6	Tillståndsgiven och faktisk produktion	7
7	Gällande villkor i tillstånd med kommentar.....	7
8	Kommenterad sammanfattning av mätningar, beräkningar med mera	9
8.1	Producerade vattenmängder	9
8.2	Inkommande föroreningsbelastning.....	10
8.3	Utsläpp av behandlat avloppsvatten.....	10
8.4	Utsläpp av obehandlat avloppsvatten från avloppsreningsverket, ledningsnätet och pumpstationer	11
8.5	Kemikalie- och energiförbrukning	12
8.6	Avfall och restprodukter.....	13
8.7	Transporter	13
8.8	Recipient kontroll	13
8.9	Ledningsnät	14
8.9.1	Akuta och planerade åtgärder på ledningsnätet och pumpstationer.....	14
8.9.2	Nyproduktion på ledningsnätet och pumpstationer.....	14
8.10	Driftstörningar vid reningsverk	15
9	Åtgärder som vidtagits under året för att säkra drift och kontrollfunktioner.....	15
10	Åtgärder som genomförts med anledning av större driftstörningar*, avbrott, olyckor mm.	15
11	Åtgärder som genomförts under året med syfte att minska verksamhetens förbrukning av råvaror och energi.....	15
12	Ersättning av kemiska produkter mm.....	15
13	Avfall från verksamheten och avfallens miljöfarlighet.....	15
14	Åtgärder för att minska sådana risker som kan ge upphov till olägenheter för miljön eller människors hälsa	16
15	Miljöpåverkan vid användning och omhändertagande av de varor som verksamheten tillverkar	16
16	5 h § NFS 2016:6	16
17	5 i § SNFS 1994:2	17

Anläggningsnamn ÖSTHAMMAR RENINGSVERK	Anläggningsnummer 0382-50-096	Rapporteringsår 2022

1 Verksamhetsbeskrivning

1.1 Verksamhetsområde

Upptagningsområdet för Östhammar avloppsreningsverk omfattar Östhammar och Norrskedika tätorter.

1.2 Industrier och andra anslutna verksamheter:

Anslutna till spillvattensystemet i Östhammar är förutom hushåll och handel verksamheter som t ex ett par bensinstationer, 3 st tandläkarmottagningar, vårdcentral, bagerier samt några restauranger. Vid en bensinstation bedrivs, förutom försäljning av bensin- och bilvårdsprodukter mm, även mindre reparationsarbeten samt en tvätthall för fordon.

Tabell 1.1 Anslutning

Anläggning	Antal anslutna
Vattenverk (Östhammar o Norrskedika)	4 480
Reningsverk	4 504
Industri	Uppskattad belastning (pe)
Total industriell belastning	0*

*Uppgifter från Tillståndsansökan och förfrågningsunderlag

1.3 Dimensionering

Anläggningen är dimensionerad för följande belastning.

Tabell 1.2. Dimensionering

Parameter	Mängd*
Personekvivalenter	4700 pe
Flöde	125 m ³ /h**
BOD ₇	330 kg/d
P _{tot}	13,2 kg/d
N _{tot}	84 kg/d

* Uppgifter från Tillståndsansökan och förfrågningsunderlag

** Verket klarar att rena avloppsvatten för flöden som överstiger Q_{dim} under korta perioder.

1.4 Avloppsbehandling

Avloppsbehandlingen består av mekanisk, biologisk och kemisk rening. Inkommande avloppsvatten silas först genom ett maskinrensat galler för borttagande av grövre partiklar (rens). Renset avvattnas och samlas upp i en soptunna för vidare transport till Vaddika avfallsanläggning och förbränning i Uppsala.

Avloppsvattnet rinner vidare till ett sandfång och därefter till förfällning med polyaluminiumklorid (PAX-XL260). Förfällning görs vid behov. Efter flockningsbassäng

rinner vatten in i kammare det kan ske dosering av polymer och därefter via kammare med omrörare. Primärslammet avskiljs i en rektangulär sedimenteringsbassäng. Vattnet leds därefter till en biofilmreaktor fylld med fritt svävande fyllkroppar (fabrikat Kaldnaes) på vilka biohud utvecklas och den biologiska nedbrytningen sker. Från bioreaktorn går vattnet till en mellansedimenteringsbassäng för avskiljning av bioslam. Vid inloppet till mellansedimenteringsbassängen doseras flockningsmedel (PAX-XL260) Efter eventuell tillsats av ytterligare flockningsmedel (PAX-XL260) pumpas vattnet till slutrening i en filteranläggning bestående av 5 st kontinuerliga sandfilter. Utfällning av fosfor sker normalt i ett steg före mellansed men kan även ske före förfällning, före mellansed och före sandfilter.

Recipienten för det renade avloppsvattnet är Östhammarsfjärden. Utsläpp skedde i en punkt nära reningsverket tom 19 augusti 2015. Därefter pumpas renat vatten och eventuellt bräddat vatten till våtmarksanläggningens tekniska del. Utsläpp sker via diket till Östhammarsfjärden.

Vid verket finns det tre bräddningspunkter: före och efter rensvallret samt före sandfilteranläggningen. Allt bräddat vatten vid anläggningen pumpas tillsammans med renat vatten till våtmarksanläggningen.

1.5 **Slambehandling**

Flytslam och fett som avskiljs i försedimenteringsbassängen leds till en flytslambrunn medan flytslam från mellansedimenteringsbassäng leds till en pumpgröp. Från dessa pumpas flytslammet tillbaka till inkommande avloppsvatten före rensvallret.

I försedimenteringen avskilt slam samt slammet från mellansedimenteringen pumpas till en slamblandningskammare. Från slamblandningskammaren pumpas slam in i en mekanisk slamförtjockare.

Förtjockat slam från förtjockaren pumpas till röt-kammaren för biogasproduktion. Rötat slam mellanlagras i slamlager före avvattning med centrifug. Avvattnat slam körs i containers om 8 m³ till Vaddika avfallsanläggning.

1.6 **Kemikaliehantering**

Fällningskemikalien polyaluminiumklorid PAX-XL260 förvaras i invallad tank. Polymer för slamavvattning levereras i plastfat vilka kopplas direkt till polymerpumpen vilket medför att risken för spill är minimal. I övrigt användes små mängder av smörjfett, smörjoljor, hydrauloljor, glykol och rengöringsmedel.

För kemikalier som används vid anläggningen finns aktuella uppgifter i IChemistry samt vid doseringspunkter.

1.7 Ledningsnät och pumpstationer

Avlopps nätet är uppbyggt enligt duplikatsystemet, dvs. att spillvatten och dagvatten leds i separata ledningar. Till spillvattennätet hör 19 avloppspumpstationer varav två är bräddningspumpstationer, 5 är försedda med nödavlopp. För dagvattennätet finns idag 1 pumpstation.

Ledningsnätet för dagvatten mynnar ut i ett flertal punkter i Östhammarsfjärden.

Tabell 1.3. Pumpstationer

Pumpstation	Tillsyns-frekvens	Typ av larm	Mängder bräddvatten	Recipient för bräddat vatten
Östhammar Huvud Pst	1g/m	A	beräknade	Pumpas till reningsverk eller till Östhammarsfjärden
Bräddningspumpstation Lejonet	1g/m	A	mäts	Pumpas till Östhammarsfjärden
Bräddningspumpstation Roslagsvägen	1g/m	A	beräknade	Pumpas till dagvattenledning Bilstadiket- Östhammarsfjärden
Pst Boda	1g/m	A	uppskattade	Bodadiket-Östhammarsfjärden
Pst Börstil	1g/m	A	-	Ingen bräddpunkt finns
Pst Erikslund	1g/m	A	-	Ingen bräddpunkt finns
Pst Fabriksvägen	1g/m	A	-	Ingen bräddpunkt finns
Pst G:la campingen	1g/m	A	-	proppad
Pst Gammelhus	1g/m	A	-	Ingen bräddpunkt finns
Pst Handelsvägen spillvatten	1g/m	A	-	Ingen bräddpunkt finns
Pst Handelsvägen dagvatten	1g/m	A	-	Ingen bräddpunkt finns
Pst Krutuddsbad	1g/m	A	-	Ingen bräddpunkt finns
Pst Myrstigen	1g/m	A	uppskattade	Dike-Östhammarsfjärden
Pst Nya campingen	1g/m	A	-	proppad
Pst Plantskolan	1g/m	A	-	Ingen bräddpunkt finns
Pst Sjötorget	1g/m	A	-	Ingen bräddpunkt finns
Pst Sydvästra	1g/m	A	uppskattade	Bodadiket- Östhammarsfjärden
Pst Vårvägen	1g/m	A	-	Ingen bräddpunkt finns
Norrskedika HPS	1g/m	A	uppskattade	Backdike
Grindvägen	1g/m	A	uppskattade	Backdike

1.8 Driftövervakning

Avloppsreningsverk samt spillvattenpumpstationer är övervakade via ett datoriserat driftövervakningssystem. Eventuella driftstörningar som t.ex. utlöst motorskydd för pumpar, bräddningar från pumpstationer är övervakade med larm till jourhavande drifttekniker.

Möjlighet till manuell drift av anläggningarna finns.

1.9 Påverkan på miljön och människors hälsa

1.9.1 Utsläpp till vatten

Verksamhetens huvudsakliga påverkan på miljön och människors hälsa sker i form av utsläpp till vatten av syreförbrukande (BOD₇) och övergödande ämnen (fosfor och kväve) samt smittoämnen som förekommer i utgående eller bräddvatten.

1.9.2 Utsläpp till luft

Spridning av illaluktande ämnen kan förekomma främst i samband med slam transporter.

1.9.3 Buller

Buller uppstår i första hand i samband med transporter till och från reningsverket. För att minimera störande buller sker slam transporter och leveranser av kemikalier mm normalt endast under dagtid.

1.9.4 Kemikalier

Vid anläggningen används fällningskemikalie, polymer samt mindre mängder av smörjoljor, rengöringsmedel mm. Hanteringen sker på ett sätt som innebär mycket små risker för okontrollerad spridning av kemikalier utanför reningsverksområdet.

1.9.5 Energi- och bränsleförbrukning

Energi åtgår främst för pumpning och rening av avloppsvatten samt för lokaluppvärmning. Bränsle förbrukas vid transporter till och från anläggningen som sker vid tillsynsbesök, reparationsarbeten etc.

1.9.6 Avfall och restprodukter

Material från rengöring av pumpstationer och ledningsnätet i form av sand, grus, slam, fet mm. Vid anläggningen avskiljs grovrens, sand samt genereras slam.

1.9.7 Transporter

Vid anläggningen sker transporter av kemikalier till anläggningen samt transporter av slam, sand, rens från anläggningen. Transporter inom hela verksamhetsområdet sker dessutom i samband med reparationer, slamsugning, provtagningar och tillsynsbesök vid anläggningen och pumpstationer.

2 Tillstånd

Datum	Beslutsmyndighet	Tillståndet avser
2000-05-08	Länsstyrelsen Uppsala län	Tillstånd enligt miljöskyddslagen (1967:387) till utsläpp av avloppsvatten från Östhammars tätort och Norrskedika samhälle via Krutuddens (Östhammar) avloppsreningsverk, till Östhammarsfjärden, Östhammars kommun.
2003-10-20 / M 362-02 Aktilaga 55	SVEA HOVRÄTT Miljööverdomstolen.	Tillstånd enligt miljöskyddslagen (1969:387) till utsläpp av avloppsvatten via Krutuddens avloppsreningsverk till Östhammarsfjärden, Östhammars kommun

3 Anmälningens ärenden beslutade under året

Datum	Beslutsmyndighet	Beslutet avser

4 Andra gällande beslut

Datum	Beslutsmyndighet	Beslutet avser
2015-05-20	Uppsala Brandförsvaret	Beslut om tillstånd gällande hantering brandfarlig vara enligt Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

5 Tillsynsmyndighet

Östhammars kommun, Bygg- och miljönämnden

6 Tillståndsgiven och faktisk produktion

Tillståndsgiven belastning på reningsverket	Faktisk belastning
Belastningen på reningsverket får uppgå till högst 4700 pe mätt som BOD ₇ , varvid en pe räknas som 70 g BOD ₇ per dygn.	Belastningen har inte överstigit. Se tabell 8.2

7 Gällande villkor i tillstånd med kommentar

Villkor	Kommentar
1 Om inte annat framgår av detta beslut skall avloppsvatten behandlas i en reningsanläggning för mekanisk, biologisk och kemisk rening, med utförande och drift i huvudsaklig överensstämmelse med vad kommunen uppgivit eller åtagit sig i ärendet. Ändringar eller ombyggnader, som kan inverka på utsläppsmängder eller slam, samt byte av tillsatskemikalier för vatten och slambehandling får vidtas efter godkännande av tillsynsmyndigheten	

2 Resthalterna av totalfosfor i det behandlade avloppsvattnet, som släpps ut från reningsanläggningen, får inte överstiga 0,2 mg fosfor per liter, som riktvärde och månadsmedelvärde.	Riktvärdet har överskridits en gång under 2022. Se tabell 8.3
3 Mängden fosfor i det sammanlagda utsläppet av spillvatten- dvs summan av renat vatten från reningsanläggningen samt bräddvatten från verket och bräddvatten från ledningsnätet för spillvatten- får som riktvärde uppgå till högst 0,15 ton totalfosfor per år vid full belastning dvs motsvarande 4700 pe. Vid lägre belastning på reningsverket gäller följande riktvärde för högsta acceptabla mängd totalfosfor i ton per år: (aktuellt antal pe) x 0,15 4 700 pe	Riktvärdet har inte överskridits under 2022. Se tabell 8.3
4 Resthalterna av syreförbrukande ämnen i det behandlade avloppsvattnet, som släpps ut från reningsanläggningen, får inte överstiga 10 mg BOD₇ per liter, som riktvärde och månadsmedelvärde	Riktvärdet har överskridits en gång under 2022. Se tabell 8.3
5 Industriellt avloppsvatten och liknande får inte tillföras reningsverket i sådan mängd eller av sådan beskaffenhet att anläggningens funktion nedsätts eller särskilda olägenheter uppkommer för omgivningen, i avloppsslammet eller i recipienten.	Villkor bedöms som uppfyllt.
6 Avloppsledningsnätet skall fortlöpande ses över och underhållas i syfte att så långt som möjligt begränsa tillflödet av till reningsverket av dag- och dräneringsvatten. Till ledning för detta arbete skall finnas en saneringsplan som skall hållas aktuell. Utförda och planerade saneringsåtgärder och åtgärdernas effekter avseende bräddning och inflöde av ovidkommande vatten skall redovisas i den årliga miljörapporten.	VA-saneringsplan upprättades 2009-09-01. Uppgifter om åtgärder på ledningsnätet framgår av tabell 8.9 sid 14. Inläckage av ovidkommande vatten redovisas i tabell 8.1 och bräddningar framgår av tabeller 8.4 och 8.5.
7 Reningsanläggningen ska ständigt drivas så att högsta möjliga reningseffekt uppnås. Driftstörningar (till exempel pga underhåll eller reparation), som leder till ofullständig behandling eller till att utsläpps-villkoren överskrids eller kan komma att överskridas, ska snarast anmälas till tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndighet får medge att utsläpssvillkor tillfälligtvis får överskridas t.ex. vid ombyggnads- eller underhållsarbeten.	Se avsnitt 10.1 "Driftstörningar vid reningsverk".
8 Flytande fällningsmedel skall förvaras i tank, belägen inom tät invallning, med volym som medger uppsamling motsvarande största tankens volym.	Vid anläggningen används följande processkemikalier: Aluminiumklorid (fällningskemikalie) och polymer (koagulerare). Fällningskemikalietankarna är uppställda i två separata täta invallningar.
9 Reningsverket skall vara förberett för desinfektion av utgående avloppsvatten. Desinfektion ska företas i den omfattning som tillsynsmyndigheten finner erforderlig.	Villkoret är inte uppfyllt. Saknas klorblandningskammare och doseringsutrustning.

10 Slamhanteringen vid reningsverket ska ske på sådant sätt att olägenheter för omgivningen inte uppkommer. Kommunen ska verka för att slammet i första hand används som jordförbättringsmedel. Slam för jordbruksändamål ska vara hygieniserat/stabiliserat. Slam som inte kan användas som jordförbättringsmedel samt grovrens, sand och flytslam ska lämnas till godkänd anläggning för slutligt omhändertagande.	Villkoret bedöms som uppfyllt. Slammet avvattades under 2022 i en centrifug och därefter transporterats till Vaddika avfallsanläggning.
11 Bullret från den utbyggda anläggningen får inte överskrida följande ekvivalenta ljudnivåer utomhus vid bostäder: • 50 dBA dagtid (kl 07-18) • 45 dBA kvällstid (kl 18-22) • 40 dBA nattetid (kl 22-07) Den momentana ljudnivån nattetid (kl 22-07) får inte överstiga 55 dBA vid bostäder. Ovan angivna värden ska sänkas med 5 dBA – enheter om bullret innehåller impuls ljud eller hörbara tonkomponenter.	Inga klagomål på buller har inkommit under 2022.
12 Om lukt, som är besvärande för omgivningen, uppkommer i reningsverket eller på ledningsnätet ska kommunen snarast vidta åtgärder för att begränsa störningarna.	Inga klagomål på lukt har inkommit under 2022.
13 För verksamheten ska det finnas ett kontrollprogram som fastställs av tillsynsmyndigheten. Förslag till nytt kontrollprogram ska inges till tillsynsmyndigheten i god tid innan det fullt utbyggda reningsverket tas i drift.	Kontrollprogram fastställdes av SBN 2012-12-19.

8 Kommenterad sammanfattning av mätningar, beräkningar med mera

8.1 Producerade vattenmängder

I Tabell 8.1 redovisas de årliga vattenmängderna samt uppmätt nederbörd.

Tabell 8.1. Vattenmängder

	2020	2021	2022
Inkommande mängd avloppsvatten, m ³	503 086	634 537	620 576
Medel, m ³ /d	1 375	1 738	1 700
Min, m ³ /d	815	828	542
Max, m ³ /d	5 128	5 694	5 890
Q dim m ³ /d		3 000	3 000
Ovidkommande vatten (behandlad mängd vatten - debiterad mängd vatten - spolvatten), m ³	225 681	344 641	347 070
Nederbörd, mm	489	675	588
Producerad mängd vatten, m ³	332 858	326 132	330 490
Debiterad mängd vatten, m ³	263 405	270 331	262 949
Kyl/spolvatten till spill ev. dagvattennät m ³	15 000	19 565	10 557
Utläckage renvattenmängd, m ³	54 453	36 236	56 984

8.2 Inkommande föroreningsbelastning

I tabellen 8.2 redovisas resultaten av de provtagningar och analyser som utförts på inkommande avloppsvatten under de senaste 3 åren.

Tabell 8.2. Resultat av provtagning på inkommande avloppsvatten

	2020	2021	2022
Belastning pe (1 pe motsvarar 70 g BOD ₇ per person och dygn)	3 923	3098	3 340
BOD ₇ (kg/d)	279	210	233,7
P-tot (kg/d)	6,8	5,1	6,3
N-tot (kg/d)	63,5	45,4	53,5

Under 2022 avvattnades ca 39 m³ slam från Harg reningsverk, ca 126 m³ slam från Hargshamn reningsverk, från Gimo ca 142 m³.

8.3 Utsläpp av behandlat avloppsvatten

Resultatet av provtagning och analys av utgående behandlat avloppsvatten enligt egenkontrollen, framgår av tabell 8.3.

Tabell 8.3 Resultat av provtagning på utgående behandlat avloppsvatten år 2022

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	juli	aug	sep	okt	nov	dec	År	Rikt värde
BOD ₇ (mg/l)	9,6	9,2	9,9	12,3	7,4	5,2	4	4,5	3,3	4,5	3	4,2		<10 *)
P-tot (mg/l)	0,06	0,10	0,08	0,29	0,08	0,07	0,06	0,11	0,03	0,04	0,04	0,03		<0,2 *)
P-tot (ton/år)													0,076	0,11**)

*) Riktvärde, månadsmedelvärde (Utsläppsvillkor enligt gällande tillstånd).

***) Riktvärde, per år (Utsläppsvillkor enligt gällande tillstånd).

Riktvärdet enligt tillståndet för utsläpp av BOD₇ får inte överstiga 10 mg/l som månadsmedelvärde. Villkoret har överskridits en gång (april).

Riktvärdet enligt tillståndet för utsläpp av P-tot får inte överstiga 0,2 mg/l som månadsmedelvärde. Villkoret har överskridits en gång (april).

Riktvärdet för utsläpp av P-tot är max 0,107 ton per år vid belastning 3 340 pe. Under 2022 sammanlagt mängd P-tot i utgående renat vatten samt bräddvatten vid reningsverk och från ledningsnätet blev 0,076 ton och har inte överskridit riktvärde.

8.4 Utsläpp av obehandlat avloppsvatten från avloppsreningsverket, ledningsnätet och pumpstationer

Tabell 8.4. Bräddningar från reningsverk och ledningsnätet under

	2020	2021	2022
Antal bräddningar - reningsverk	7	12	19
Bräddad mängd vid reningsverk, m ³	803	11 114	8 103
Antal bräddningar - ledningsnät	5	14	6
Bräddad mängd avloppsvatten vid pumpstationer och på nätet, m ³	1 153	6 043	2 002

Tabell 8.5. Utsläpp av obehandlat avloppsvatten från reningsverk, pumpstationer och ledningsnätet

reningsverk, pumpstation Sträcka/Pst	Bräddnings- datum	Orsak till bräddning	mängd i m ³	Recipient för bräddat vatten
Lejonet	29 jan	Hydraulisk överbelastning	135	Östh fjärden
	13 juni	Hydraulisk överbelastning	240	
	82 aug	Hydraulisk överbelastning	753	
	19 sep	Hydraulisk överbelastning	101	
Roslagsv	28 aug	Hydraulisk överbelastning	382	Bilstadiket Östh fjärden
	17 sep	Hydraulisk överbelastning	391	
Östhammars reningsverk före sandfilter	29-30-jan	Hydraulisk överbelastning	199	Våtmarks- anläggning som mynnar i Östh fjärden
	4-febr	Hydraulisk överbelastning	8	
	14-15 mars	Driftstörning	626	
	13 april	Driftstörning	94	
	12 maj	Driftstörning	59	
	13 & 22 juni	Driftstörning	594	
	9 & 14 juli	Driftstörning	919	
	17-18, 28-aug	Hydraulisk överbelastning	1 174	
	19-20 sept	Hydraulisk överbelastning	3 428	
	30-okt	Hydraulisk överbelastning	118	
8,10 & 15-nov	Driftstörning	874		
Östhammars reningsverk före gallret	18 aug	Driftstörning	210	Våtmarks- anläggning som mynnar i Östh fjärden
	28 aug			

Se även pkt 8.10 "Driftstörningar vid reningsverk"

Noteras skall att bräddning vid/i avloppsreningsverket skedde till våtmark.

8.5 Kemikalie- och energiförbrukning

Förbrukningen av processkemikalier under de senaste 3 åren framgår av tabell 8.6.

Tabell 8.6. Kemikalieförbrukning vid Östhammar reningsverk

Kemikalie		2020	2021	2022
PAX	ton/år	113	138	138
	g/m ³	225	217	221,8
Polymer	ton/år	5,46	6,7	5,9
	kg/ton TS	20,5	26	49,7
KEMFOAMX	ton/år	1,9	1,1	1,5
	kg/ton TS	15,8*	9,4	28,86

*Rev 2022-02-25

För fällning av fosfor används PAX XL260 som doseras före försedimentering, efter biosteget och före DynaSandfilter.

Polymer, Superfloc C-6596 används i samband med avvattningen av slammet och doseras polymer före försedimentering för att minska partiklar in i biosteget.

Skumdämpningsmedel används kontinuerlig för skumdämpning i rötkammare.

Energiförbrukningen och produktion av biogas under senaste 3 åren framgår av tabell 8.7.

I förbrukningssiffrorna ingår även förbrukningen för lokaluppvärmning.

Tabell 8.7. Energiförbrukning och -produktion vid Östhammar reningsverk

Bränsleförbrukning	2020	2021	2022
Elförbrukning (kWh)	559 722	718 660	774 514
Värmeproduktion (kWh)	89 010* Underlag till beräkning saknas	64 400* Underlag till beräkning saknas	113 150* Underlag till beräkning saknas
<i>Energiförbrukning totalt (el+gas, kWh/m³)</i>	1,29*	1,23	1,43
<i>Elförbrukning (kWh/m³)</i>	1,11	1,13	1,25
Producerad mängd biogas (m ³)	35 618* (8 440**)	40 440 Uppgift saknas	51 062
Drifttid Fackla (h)	2 227	1760	3 554
Drifttid Gaspanna (h)	1978* uppgift saknas	1431 uppgift saknas	5 955 Uppgift saknas

* Uppgift saknas uppskattning/beräkning, rev 2022-02-25 för år 2020

**Låg mängd troligtvis pga fel av gasmätaren

8.6 Avfall och restprodukter

Tabell 8.8. Genererade mängder restprodukter och avfall

Avfallskod	Avfall	2020	2021	2022
19 08 01	Rens från rens gallret (m ³)	5*	5*	5*
19 08 01	Slam, fett från s-ledningar och pumpstationer (ton)	35	34,4	29,8
19 08 05	Flytslam, ej avvattnat slam RV (ton)	109,5	72,7	22,7
19 08 02	Avfall från sandfång (ton)	34,5	14,8	36,16
19 08 02	Avfall från sandfilter (ton)	0	0	48,48
19 08 05	Producerad (avvattnat) slam (ton)	511	507	426
	TS-halt (%)	23,5	22,9	12,5
	Producerad mängd slam (ton TS)	120	116	53,23

* Värden har i sin helhet uppskattats

Från reningsprocessen har ca 5 m³ gallrens uttagits under året. Detta har efter avvattning transporterats till Vaddika avfallsanläggning.

Fasta föroreningar från rengöring av ledningsnätet, pumpstationer och reningsverk (slam, fett, sand, grus mm) transporterades till Vaddika avfallsanläggning.

På Östhammar Vatten AB tillämpas källsortering av avfall med inriktning på materialåtervinning. Vid Ringvägen 7 finns det containers för tex förpackningar av papper, förpackningar av plast, trä, metaller mm. Det finns särskild uppsamling för spillolja, oljefilter, färgrester, lysrör, batterier mm.

Borttransport av 6,96 ton PAX XL 260 p.g.a. en störning under december 2021. Detta avfall är registrerat av entreprenören i Naturvårdsverkets avfallsregister.

Övrigt avfall samlas i soptunna och transporteras till Vaddika avfallsanläggning.

Vid flera tillfällen fick man problem med slamavvattning och körde ca 320 m³ slam till Öregrund ARV och 327 m³ till Alunda ARV för avvattning.

Avvattnat slam från reningsprocessen transporteras till Vaddika avfallsanläggning.

Slamprov på avvattnat vid Östhammar reningsverket slam togs som samlingsprov.

Slammet har låga halter av miljögifter och tungmetaller förutom koppar. Se vidare i emissionsdeklarationen.

8.7 Transporter

Transport av grovrens har skett ca 1 gång per vecka. Transport av slam skedde ca 6 till 8 gånger per månad. Leverans av kemikalier skedde 12 gånger under året. Transporter till och från anläggningen sker under dagtid.

8.8 Recipient kontroll

Recipient kontroll utförs i Östhammar Vatten regi med hjälp av personal från vårt anlitate analyslaboratorium samt Svealands kustvattenvårdsförbund som utför en mera övergripande kontroll.

8.9 Ledningsnät

8.9.1 Akuta och planerade åtgärder på ledningsnätet och pumpstationer

Tabell 8.9 Utförda åtgärder på ledningsnätet och pumpstationer

Sträcka/Pumpstation	Åtgärd	Kod*	Längd/antal	Orsak**
Valögatan 1, 30 mars Edsvägen, 16 aug	Lagning av läckor	R	2 st	A
Pomonagatan 1, 1 jan Guldkärsgratan 8, 10 mars Lindengatan 7-10, 12 mars Lindengatan, 29 mars, 13 juni, 12 okt Målargatan, 9 maj Stångörsgatan, 17 maj Kristoffersgatan 19, 2 juni Rådhusgatan 9, 14 juni Sjötorget, 14 juni Myrstigen 12, 2 & 12 juli Sturegatan 14, 14 aug Kristoffersgatan 17, 6 sep Hallg/Gammelbygatan, 9 sep Rådmansgatan 11, 29 sep Ängsvägen 5, 28 okt	Spolning o sugning pga avloppsstopp i stammen	S	18 st	A

D= Dagvatten
S= Spillvatten
SV= Servisventil
AV= Avstängningsventil

ÅP= Enl Åtgärdsprogram
FP= Förnyelseplan

8.9.2 Nyproduktion på ledningsnätet och pumpstationer

Tabell 8.10 Nyproduktion på ledningsnätet och pumpstationer

Sträcka/Pumpstation	Åtgärd/ledningstyp	Kod*	Längd/antal

Koder*
R= Renvatten
S= Spillvatten
AV= Avstängningsventil

D= Dagvatten
SV= Servisventil

8.10 Driftstörningar vid reningsverk

Tabell 8.11. Registrerade driftstörningar

	2020	2021	2022
Antal driftstörningar	12	13	8

2022 jan	Skumning röt-kammare
2022 jan-sep	Gaspanna ur drift, p.g.a lång leveranstid av ny
2022 april	Rengöring sand i sandfilter samt tömning
2022 maj	Byte växelhus omrörare till röt-kammare
2022 juni/juli	Fel på kompressorer till sandfilter
2022 aug	Fel på nivå-givare kem-tank
2022 sep	Elmotor till blåsmaskin skurit
2022 nov	Fel på kompressorer till sandfilter

9 Åtgärder som vidtagits under året för att säkra drift och kontrollfunktioner.

Östhammar Vatten AB, avloppsgruppen har varje vecka möten och rapporterar driftstörningar, bräddningar, uppföljning av egenkontroll, arbetsmiljön mm.

10 Åtgärder som genomförts med anledning av större driftstörningar*, avbrott, olyckor mm.

**större störningar som är anmälda till tillsyn*

Byte nivå-givare kem-tank.

11 Åtgärder som genomförts under året med syfte att minska verksamhetens förbrukning av råvaror och energi.

Inga ytterligare åtgärder för att minska förbrukning av energi genomfördes under 2022. Förbrukning av energi se pkt 8.5, tabell 8.7.

12 Ersättning av kemiska produkter mm

Inga ersättningar av kemiska produkter skedde under 2022.

Vi använder oss i nuläget av IChemistry för att få en bättre överblick av våra kemikalier. I IChemistry finns en substitutionsfunktion där man kan jämföra alternativa produkter. Förbrukning av kemikale se pkt 8.5, tabell 8.6.

13 Avfall från verksamheten och avfallets miljöfarlighet.

Inga åtgärder för att minska mängder/volymer avfall genomfördes under 2022. För genererade mängder avfall o restprodukter se pkt 8.6, tabell 8.8 .

14 Åtgärder för att minska sådana risker som kan ge upphov till olägenheter för miljön eller människors hälsa

Vi har möten varje vecka där varje kommun inom Gästrikevatten rapporterar exempelvis olyckor, tillbud, flöden, avvikande provresultat, vad som är på gång och vad som bör åtgärdas osv.

Risk och sårbarhetsanalys skulle uppdateras under 2021 pga. omprioriteringar skall den utföras under 2023.

15 Miljöpåverkan vid användning och omhändertagande av de varor som verksamheten tillverkar

Slam från anläggningen innehåller höga halter koppar. Koppar kommer i stor del från vattenledningar från fastigheter som är anslutna till kommunala avloppsledningar.

Se även pkt 1.9 Påverkan på miljön och människors hälsa sid 5.

16 5 h § NFS 2016:6

Belastning >2000-9999 pe och utsläpp till kustvatten		
Begränsningsvärde	Kommentar	Anmärkningar
Begränsningsvärde för BOD ₇ , COD _{Cr} , Tot-N är inte aktuella för reningsverket.		
Kontroll	Kommentar/ Anmärkningar	
Inkommande avloppsvatten: Tidsproportionell provtagning 1 dp/månad (12 per år) Parametrar: BOD ₇ , COD _{Cr} , P _{tot} , N _{tot}	Dygnsprov togs på alternerade veckodag utom fredagar, lördagar, söndagar. Prov på inkommande avloppsvatten togs tidsproportionell. 2 dp/månad: under 2022 togs 26 prov av 26 planerade Parametrar: BOD ₇ , COD _{Cr} , P _{tot} , N _{tot} , TOC	
Behandlat utgående avloppsvatten: Kontinuerlig mätning och registrering av flöde Flödesproportionell provtagning. 2 dp/månad (24 per år) Parametrar: BOD ₇ , COD _{Cr} , P _{tot} , N _{tot}	Dygnsprov togs på alternerade veckodag utom fredagar, lördagar, söndagar. Kontinuerlig mätning av flöde, flöde registreras i övervakningsdator. Provtagning sker flödesproportionell. 2 dp/månad: under 2022 togs 26 prov av 26 planerade Parametrar: BOD ₇ , COD _{Cr} , P _{tot} , N _{tot} , TOC, Susp, Al	

Bräddat avloppsvatten i eller vid verket: Bestämning av bräddningsfrekvens respektive bräddningsvolym per dygn med hjälp av kontinuerlig mätning och registrering. Tidsproportionell provtagning, där ett delprov tas ut var tionde minut under tiden för bräddning. Parametrar: BOD₇, COD_{Cr}, P_{tot}, N_{tot}	För bräddningsvatten vid gallret och före Dynasand finns mätare för bestämning av bräddningsfrekvens och bräddningsvolym per dygn samt provtagare. Vid bräddningar tas tidsstyrda prov.
Provplanering skickas till laboratoriet som utför analyserna samt till tillsynsmyndigheten för en bedömning innan årets början. Provtagningskärl förvaras i kylskåp med temperatur 2-5°C under hela provtagningsperiod. Transport av prov till laboratorium sker i kylväskor med fryselement.	

17 5 i § SNFS 1994:2

Ej relevant	Slam används inte inom jordbruket

Rapporten upprättad av Maria Sivertsdotter
Östhammar 2023-03-23